

ברכות קריאת המגילה

- א. בפורים קוראים את המגילה, בלילה, וזמנה כל הלילה, וביום, וזמנה כל היום. הקורא את המגילה מברך לפניו שלש ברכות: 'על מקרא מגילה', 'ושעשה נסים', ו'שהחינו'. ולאחריה נוהגים לברך 'הרב את ריבנו' וכו'. ובעת הברכה צריך להיות מעומד גם המברך וגם השומעים שהוא מוציא אותם בברכתו. ונהגו לאמר אח"כ בלילה 'אשר הניא' כו'. ואין לברך אחריה אלא בצבור. (ש"ע תרפז א, תרצב א, תרצ א; מ"ב שעה"צ א)
- ב. נכון לכוון בברכת 'שהחינו' גם על משלוח מנות ומתנות לאביונים וסעודת פורים, וכן הש"ץ המברך יכוון זה. (ש"ע תרצב מ"ב א)
- ג. אם לא ברך לא לפניו ולא לאחריה יצא, ואם נזכר באמצע קריאתה שלא ברך, יברך בין הפרקים. (ש"ע תרצב א; מ"ב ו)
- ד. 'אע"פ שיצא כבר, מברך להוציא את אחר ידי חובה. וכשמברך בשביל אשה, טוב לברך 'לשמוע מגילה'. וכן מברכת האשה כשהיא קוראה בעצמה, אם אין לה מי שיקרא לפניו. וכשקורא בשביל אחר יקראנה אחרי שיצא ידי חובה בקריאת הצבור. ואם מכוון שלא לצאת בקריאתו זו עכשיו יצא אח"כ בקריאת הצבור. (ש"ע תרצב ג; מ"ב יא, תרפ"ט ב; מ"ב ה, תרצב מ"ב יא)
- ה. אם הקורא נשתתק באמצע המגילה, יתחיל הקורא העומד תחתיו ממקום שפסק הראשון, ולא יברך מחדש. (ש"ע תרצב מ"ב ב)
- ו. אם אבל קורא את המגילה, יברך אחר את הברכות, שאין האבל מברך להוציא רבים בברכת 'שהחינו'. (ש"ע תרצב מ"ב א)
- ז. אם קרא אפילו מקצתה קודם צאת הכוכבים, חוזר וקורא בלא ברכה, אם לא שהיה להכרח גדול. ואם נתאחר בקריאה של יום עד בין השמשות, יקראנה בלי ברכה. (ש"ע תרצב מ"ב יד, תרפז מ"ב ה)
- ח. אם פסק באמצע הקריאה ושהה באונס, משך זמן שהיה יכול לגמור בו את כולה, חוזר וקורא בלא ברכה. (ש"ע תרצב מ"ב יח)
- ט. אם התחיל לקרא שלא בראש המגילה וחוזר וקרא את הקודם, חוזר וקורא בברכה. שמעה מתנמנם, קראה על פה או שחיסר בקריאה או בשמיעה, חוזר וקורא בברכה. (ש"ע תרצ ו; מ"ב כא בה"ל, תרצ יב, תרצ ג, תרצב מ"ב ט)
- י. מקום שהוא ספק אם דינו לקרא המגילה ביום י"ד או ביום ט"ו, וקוראים בו בשניהם, אין מברכים בו כי אם ביום י"ד. (ש"ע תרפח ד)

— עולת ראייה (לקוטים) —

מגילה. סתם מגילה היא מגילת אסתר. מחצדי חקלא נקראים בעלי הסוד, ושורש הנסתרות לד' אלהינו הוא י"ה, ע"כ מגילה אותיות מגל י"ה, מגל הנצרך למחצד חקלא, של ההסתר דהסת"ר אסת"ר, שמכאן אסתר מן התורה, ובשתי ההסתרות אי"ה בח"ב כלולים בהן. וגמל, אעלך גם עלה, סימן טהרה הפנימי, שחזירתו לטהרה תלויה בעליית כל הירודים, שהוא למעלה מחזיר, העתיד להחזיר לטהרתו מצד עצמו לבדו, מצד סימן טהרה החיצוני שבו, גמל י"ה, ומתקנת בזה הלגימה, דעת קרח, "בחנפי לעגי מעוג" (תהלים לה, טז), בשביל לגימה נפלו, סימן אחד דטהרה הנבלע בטומאה, העלאת גרה בלא הפרסת פרסה, ובלועי קרח יעלו, "מוריד שאול ויעל" (שמואל-א ב, ו), ע"י אכילה דקדושה, שפורים הוא לעומת יום הכפורים שאין בו אכילה ושתיה, מרובה דוקא באכילה ושתיה, והשתיה יש בה מעין ריח ביסוס, "והריחו בירת ד'" (ישעיה יא, ג), מוריד שאול, שא ול, ואסתר מדבית שאול קא אתיא, "אך את דמכם לנפשותיכם אדרש" (בראשית ט, ה), למעט

אחר כשיראה האור בצורה אחרת, מחלקת צדדיה כראוי, נמצא שהעיגול הוא רק ההשגחה הכללית – הנהגה טובבת בלא חילוק צדדים, פירוש: בלא חילוק הנהגות חד"ר. ועם כל זה יהיה חילוק בין מהות עיגול לעיגול, שזה נקרא חכמה, וזה בינה, וזה דעת. ר"ל לפי שכל הספירות יש להם השגחה כללית על כל הנמצאים, ונמצאו כל הנמצאים מושגחים מכל העשר בשוה. והשגחות האלה הם העומדות בהדרגה, השגחת כתר רחוקה¹⁴ מכולם ומקיפה על כולם, של חכמה בתוכה, וכן על דרך זה עד הסוף. אך בבחינת ההנהגה אין הפעולה לכולם כך בשוה, אלא לכל אחד כראוי לו, כשיעור הצריך לפי הזמן¹⁵, לפי המעשה¹⁶. נמצא שכל מדרגה שיש בהנהגה, תפעל או לא תפעל באיזה זמן שיהיה – השגחתה יש ודאי בבחינת עיגולים בסוד ההשתלשלות. וזה: אלא כמו השגחה כללית, לפי מהות הספירה ההיא, וזה בסוד ההשתלשלות, אך היושר מראה ההנהגה מפורטת לפי חד"ר – ימין ושמאל ואמצע, והיינו כי הצדדים ימין ושמאל ואמצע – ר"ל חד"ר, ואז מבחינים בהם השיעורים, לדעת התפשטות זה, והערך שביניהם, והתולדות וכל שאר הדברים שמבחינים בפרצופים. וכן כל שאר התמונות על הדרך הזה, זה פשוט, שהכל מודיע לפי תכונת הצורה, אם אורות כללים, אם אורות פרטים, אם מתפשטים ואם לא מתפשטים. דרך משל: כל נקודה היא שורש אור עומד למעלה שאינו מתפשט למטה, כל קו הוא אור מתפשט. וכן כל התמונות כולם – כענינם ממש למטה כך ענינם למעלה.

פתח יד

בנין ההנהגה להוציא אדם בוחר – והכל נקבע בכתר

מה שעומד במציאות בנין הספירות, פירוש – כל מה שהוא בנין כל המדרגות, ענין המדרגות עצמן, ענין כל חלקיהם ותכונותיהם וכל קשריהם – זה המונח הראשון של ההנהגה

14. רחוקה מן התחתון, היינו עליונה מכולם.

15. לפי ההשפעות שנשפעות מלמעלה לצורך עבודת האדם.

16. לפי מעשה האדם (איך מנצל את ההשפעות האלה).